

Bølgebiddinger

af Hilde Hagerup

Lupinmarken, den 13. februar 2008

Når det næstbedste er godt nok

Man bliver bedre til at læse ... ved at læse. Man bliver bedre til litteraturarbejde ... ved at arbejde med litteratur. Allerede inden prøven i læsning blev indført og inden de nationale test, har jeg læst mange fælles bøger med mine klasser. Bl.a. fordi jeg synes læsningen skulle hæves fra at handle om bevidstløse (stjålne?), individuelle boganmeldelser elev og lærer imellem til at handle om arbejdet med litteratur i et fortolkningsfællesskab for hele klassen.

Det betyder helt konkret, at jeg læser mindst otte bøger – ofte flere – fælles med mine syvende klasser. Selvfølgelig skal man som lærer selv læse de bøger, man tvinger eleverne til at læse. Hver gang. Også selvom det så betyder, at man skal læse en bog femte gang. Hvis man ikke gider det, så skal man finde nogle andre bøger. Derfor har jeg fx for første gang læst Bølgebiddinger med en klasse. Det vil sige, pigerne skulle læse den. Drengene fik så en anden. Derfor er opgaverne på de følgende sider ikke været et must for pigerne. De fik en fælles dato, hvor bogen skulle være læst, derefter fire lektioner på klassen til at forberede en præsentation af bogen for drengene og deres lærer. Opgaverne er ment som en hjælp til dette arbejde. Og så kunne det jo være, jeg næste gang ville anvende bogen som fælles læsning?

Bølgebiddinger handler om norske Anna og Emma, der inden sommerferien før sjette klasse har været slyngveninder. Siamesiske tvillinger uden at være i familie. Men symbiosen bliver brudt pga. misundelse, asynkron udvikling og tilfældigheder, der på afstand kan synes ligegyldige, men for pigerne er altafgørende. Og så slutter bogen med en tragedie, som ikke skal afsløres her. Bogens styrke er sproget og nærværet. Forfatteren kender sine teenagepiger. Svagheden kunne være den manglende appeal til drenge. Men ofte forlanger vi som lærere, at pigerne skal læse om drenguniverser, så ...

Kapitelspørgsmålene skal laves undervejs – læs og forstå :o) – de efterfølgende spørgsmål efter endt læsning. Og så skal spørgsmålene opfattes som et idekatalog. Ikke alle elever i alle klasser skal igennem samtlige opgaver på de næste 3 sider.

God fornøjelse

Finn Bangsgaard
Overlund Skole, Viborg

Bølgebidder

af Hilde Hagerup

Imens du læser:

Spørgsmålene 1-24 skal besvares i stikordsform, mens du læser.

Bølgebidder (p. 5-21)

- 1) Hvilke forandringer er der sket med Emma i løbet af sommeren? Og Anna?
- 2) Hvordan påvirker det Emma - hvorfor?

Petter Eriksen i kastanietræet (p. 22-37)

- 3) Hvorfor reagerer Petter ikke, da han bliver overfaldet? Hvorfor reagerer Anna og Emma heller ikke?
- 4) Hvad har Anna svært ved at tale med Emma om? Hvorfor?
- 5) Nævn andre ting, som det kan være svært at tale om – selv med sine allerbedste venner.
- 6) Hvad sker der på side 32-37? Hvorfor sker det?

En boble af spyt (p. 38-49)

- 7) Kræver et venskab ligeværdighed?
- 8) Hvorfor føler Anna sig underlegen i forhold til Emma?
- 9) Hvilken opdagelse gør Anna i slutningen af kapitlet?
- 10) Hvilken betydning kan denne opdagelse evt. få?

Sukkerdryb (p. 50-63)

- 11) Er Anna fuldstændig uskyldig i bruddet med Emma?
Som læser skal man altid være på vagt over for førstepersonsfortælleres troværdighed og objektivitet. Lyver fortælleren evt. for læseren ... og sig selv?
- 12) Hvad synes du om Annas behandling af Bente Mo?

Hockeyis (p. 64-76)

- 13) Fra skøjteprinsesse til ishockey – hvilken udvikling er der tale om?
- 14) Hvorfor råber Anna, at Petter udspionerer?

Kyrie Eleison (p. 77-89)

- 15) Hvilke lighedspunkter er der mellem de kapitlets to handlinger: sjetteklasesprøven og luciaoptøget?
Mulige stikord: uskyld/tab af uskyld, usikkerhed – manglende selvværd, syndefaldsmotiv.

En hemmelig beundrer (p. 90-109)

- 16) I dette kapitel viser det sig, at Anna har en hemmelig beundrer, som giver hende små gaver. Hvem tror du, det er?
Giv dit bud, inden du læser kapitlet.
- 17) På de sidste linjer i kapitlet håber Anna, at skolen lukkes pga. snestorm – hvorfor?

Bølgebidder

af Hilde Hagerup

Slangehjerte (p. 110-125)

18) Følgende ord er du blevet præsenteret for i bogen: burre, kyrie eleison, grundt vand. Skriv først, hvad du tror, ordene betyder. Derefter finder du ud af det ved hjælp af ord-bog, leksikon og/eller internet.

19) Hvorfor lokker Anna Emma i baghold? Det kan muligvis forklares, men kan det und-skyldes?

Girafnakke (p. 126-138)

20) Citeret efter hukommelsen, så har den danske filminstruktør Niels Malmros udtalt no-get i denne retning: *"Kan man begå sig i midten af skolegården, så kan man klare sig alle steder ... også senere i livet"*.

Hvad tror du, han mener? Er du enig?

21) Hvad tænker du, når du læser om Gudrun Eriksens besøg i 6.B?

Kysset. Biddet (p. 139-145)

22) Genfortæl med det vigtigste i dette kapitel. Inddrag såvel titel som fysiske og psykolo-giske (oppe i hovedet) hændelser.

Nordlys (p. 146-154)

23) Hvad synes du om slutningen?

24) Hvad bør fylde mest i hovedet på en 12-årig pige: en klassekammerats død eller bed-stevenindens forældres skilsmisse og deraf følgende flytning?

Efter du har læst

Nedenstående spørgsmål skal du besvare efter endt læsning. Vær opmærksom på, at der er forskellige krav til, hvordan du formidler dine besvarelser.

Vurdering

a) Giv Bølgebidder en begrundet karakter (syvtrinsskalaen).

Målgruppe

b) Er bogen bedst egnet til læsning af piger, eller skal drengene også læse den? Kom med mindst tre gode argumenter for, at denne bog skal læses fælles.

Du skal også give et bud på, hvornår i skoleforløbet bogen er bedst anvendt.

Dengang og nu – nordiske forskelle

c) Bølgebidder er skrevet i Norge i 1996. Kan du finde eksempler på det? Gør det noget – hvis ja, er det en fordel eller ulempe?

Bølgebidder

af Hilde Hagerup

Perspektivering

d) Minder Bølgebidder dig om noget, du tidligere har læst eller set? Du kan inddrage noveller, film og romaner¹. Du kan også vælge at perspektivere til noget, du selv har oplevet.

Hot or not

e) Lav en planche med top 5 over gode og dårlige egenskaber ved en ven.

Cliffhangers, set up – pay off

f) I Bølgebidder får vi flere gange nogle forvarsler: Det kunne fx være titlen, båd- og cykelulykke, is på vandet, menstruation (blod (død) og tab af uskyld).

Kommenter nogle af ovennævnte, og find evt. selv andre.

Sproglige forhold

g) Tæl ordet tomatbryster i bogens første kapitel. Find selv andre eksempler på gentagelser. Hvad opnår forfatteren ved dette stilistiske virkemiddel?

Blev det sagt?

h) Flere steder i bogen kan det være svært at skelne mellem dialog og det usagte, men tænkte. Find eksempler og kommenter.

Budskab og efterfølgende adfærdsregulering

i) Man kan diskutere, om Anna og Emma i bogens slutning er blevet klogere. Er du? Er der hændelser, du ønsker, at du ikke havde udsat skolekammerater for? Eller ting du burde have grebet ind overfor.

Kan læsning af litteratur ændre adfærd?

Hvis ikke, hvorfor skal vi så læse?

Finn Bangsgaard
Overlund Skole, Viborg

¹ Det kunne fx være Sandhed eller konsekvens, Duften af vanilje, Kundskabens træ, Vædderen, ...